

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

 ЗАТВЕРДЖЕНО
Голова Приймальної комісії
академік НАМН України професор
_____ Ю. В. Вороненко
«_____» _____ 2018 р.

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ
ДО АСПРАНТУРИ ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ
«ОРТОПЕДІЯ ТА ТРАВМАТОЛОГІЯ»**

14.01.21

Київ
2018

СКЛАД ПРЕДМЕТНОЇ КОМІСІЇ:

1. Герцен Генріх Іванович, зав. кафедри ортопедії і травматології №1, професор.
2. Мовчан Олександр Степанович, професор кафедри ортопедії і травматології №1
3. Анкін Микола Львович, зав. кафедри ортопедії і травматології №2, професор.
4. Попов Василь Антонович, професор кафедри ортопедії і травматології №2

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Зміст програми вступних іспитів до аспірантури охоплює весь обсяг теоретичних знань, умінь і практичних навичок, необхідних лікарю-спеціалісту – ортопеду-травматологу для наукової роботи, а також для подальшої самостійної роботи і надання кваліфікованої допомоги хворим на базах кафедри під час проходження аспірантури. Спеціалісти за спеціалізацією «ортопедія та травматологія» при вступі в аспірантуру повинні володіти базовими знаннями з ортопедії та травматології, обґрунтовано відповідати на запитання екзаменаційних білетів та вміти розв'язувати ситуаційні задачі.

Для визначення рівня знань і навичок лікар-спеціаліст за спеціалізацією «ортопедія та травматологія» складає іспит для вступу в аспірантуру. В разі успішного складання іспиту, лікар-ортопед-травматолог зараховується до аспірантури, після закінчення якої отримує посвідчення встановленого зразку.

**Програма
вступних іспитів до аспірантури
за спеціалізацією 14.01.21 «ортопедія та травматологія».**

№ з/п	Назва теми, розділу.
1.	Соціальна гігієна, організація травматологічної допомоги в Україні і лікарської етики, МСЕК
1.2.	Теоретичні основи спеціальної гігієни та організації здоров'я
1.3.	Організація травматологічної та ортопедичної допомоги в Україні.
2.	Клінічна анатомія та оперативна хірургія
2.1.	Клінічна анатомія та оперативна хірургія хребта
2.2.	Клінічна анатомія та оперативна хірургія плечового поясу та верхньої кінцівки
2.3.	Клінічна анатомія та оперативна хірургія тазу та нижньої кінцівки
3.	Анестезія, інтенсивна терапія та реанімація при травматологічних і ортопедичних операціях
3.1.	Місцева, провідникова, внутрішньо кісткова і загальна анестезія в ортопедії і травматології
3.2.	Інтенсивна терапія травматологічних і ортопедичних хворих
4.	Загальні питання травматології
4.1.	Загальні зміни в організмі, при травмі, особливості перебігу і регенерації кісткової тканини у вікові періоди
4.2.	Методи обстеження травматологічних та ортопедичних хворих
4.3.	Лікування травматологічних та ортопедичних хворих
4.4.	Рани, хірургічна інфекція, СНІД та його діагностика
4.5.	Первинні та вторинні ампутації. Протезування
5.	Окремі питання травматології та ортопедії
5.1.	Відкриті переломи кісток і суглобів
5.2.	Пошкодження плечового поясу та верхньої кінцівки
5.3.	Пошкодження нижньої кінцівки
5.4.	Пошкодження хребта
5.5.	Пошкодження кісток таза
5.6.	Множинні переломи і поєднані пошкодження
5.7.	Здавлення м'яких тканин
5.8.	Шкіряна і кісткова пластика у травматології та ортопедії
6.	Травматологія та ортопедія дитячого віку
6.1.	Дитячий травматизм, соціальна гігієна та організація травматологічної допомоги дітям
6.2.	Принцип діагностики та лікування переломів кісток у дитячому віці

6.3.	Природжені захворювання опорно-рухового апарата у дітей
7.	Природжені захворювання опорно-рухового апарата
7.1.	Природжені захворювання та деформації хребта
7.2.	Природжені захворювання та деформації верхньої кінцівки
7.3.	Природжені аномалії нижньої кінцівки
8.	Набуті захворювання опорно-рухового апарата
8.1.	Гострі та хронічні запальні захворювання кісток і суглобів
8.2.	Переломи, що не зрослись, псевдоартрози
8.3.	Захворювання м'язів, сухожиль, суглобових сумок
8.4.	Паралітичні деформації
8.5.	Сколіоз, кіфоз
8.6.	Захворювання плечового, ліктьового і променево-зап'ястного суглобів
8.7.	Захворювання кульшового, колінного суглобів, гомілки, надп'яtkово-гомілкового суглоба, стопи і пальців
8.8.	Дистрофічні атрофічні процеси в кістках
9.	Кісткова патологія
9.1.	Доброякісні пухлини кісток
9.2.	Злоякісні пухлини кісток
10.	Діагностика і лікування дегенеративно-дистрофічних і запальних захворювань хребта
10.1.	Дегенеративно-дистрофічні захворювання хребта
10.2.	Запальні специфічні та неспецифічні захворювання хребта
10.3.	Дегенеративно-дистрофічні захворювання крупних суглобів, кісток
10.4.	Запальні специфічні та неспецифічні захворювання кісток і суглобів
11.	Реабілітація ортопедичних і травматологічних хворих
11.1.	Загальні питання реабілітації
11.2.	Протезування

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Анкин Л.Н., Анкин Н.Л. Практика остеосинтеза и эндопротезирования. – Киев, 1994.
2. Ашкенази А.И. Хирургия кистевого сустава. – Москва, 1990.
3. Бабич Б.К. Травматические вывихи и переломы. – Киев: Здоров'я, 1968. – 458 с.
4. Баиров Г.А. Травматология детского возраста. – С. Петербург, 1999.
5. Бейдик О.В. Остеосинтез стержневыми и спицестержневыми аппаратами внешней фиксации / Бейдик О.В., Котельников Г.П., Островский Н.В. – Самара: ГП «Перспектива», 2002. – 208 с.
6. Белиничева И.Ф., Черний В.И., Колесник Ю.М. и др. Рациональная нейропротекция. – Донецк, 2009. – 262 с.
7. Бережной А.П., Меерсон Е.М., Раззоков А.А. Наследственные системные заболевания скелета // Травматология и ортопедия. Руководство для врачей. – М.: Медицина, 1997.
8. Вернигора І.П. та співав. Посібник з актуальних проблем кістково-гнійної хірургії та методів консервативного лікування. – Київ 1999.
9. Виноградова Т.П. Опухоли костей. - М.: Медицина, 1973. – 336 с.
10. Волков М.В. Болезни костей у детей. - М.: Медицина, 1974. – 559 с.
11. Волкова А.М. Хирургия кисти. Том 1- 3. – Екатеринбург, 1991, 1993, 1996.
12. Гайко Г.В. та співав. Стан та перспективи розвитку ортопедо-травматологічної допомоги в Україні. – Київ, 2008. – 184 с.
13. Голяховский В. Руководство по чрескостному остеосинтезу методом Илизарова: Пер. с англ. Голяховский В., Френкель В. – М.: Бином, 1999. – 272 с.
14. Гурьев С.О., Резніченко В.І. Вплив пошкоджень хребта на перебіг травматичного процесу у постраждалих з полісистемною травмою. Проблеми військової охорони здоров'я. Київ, 2006, с. 205-217
15. Диагностика и лечение дегенеративно-дистрофических поражений суставов / Шумада И.В., Сулова О.Я., Стецула В.И. и др., под. Редакцией И.В. Шумады – К.: Здоров'я, 1990.– 197с.
16. Кованов В.В., Травин А.А. Хирургическая анатомия конечностей человека. Москва, 1983.
17. Каплан А.В. с соавт. Гнойная травматология костей и суставов. Москва, 1985.
18. Клюквин И.Ю. травмы кисти / И.Ю. Клюквин, И.Ю. Мигулева, В.П. Охотский. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 188 с.
19. Косинская Н.С. Нарушение развития костно-суставного аппарата. – Л.: Медицина, 1966. – 360с.
20. Корж А.А., Бондаренко Н.С. Повреждения костей и суставов у детей. – Харьков, 1994. – 445 с.
21. Корнев П.Г. Костно-суставной туберкулез. – М.: Медгиз, 1953. – 520 с.

- 22.Кривенко С.М., Климовицький В.Г., Рушай А.К. и др. Медична реабілітація хворих із множинними переломами кісток кінцівок. Ортопедия, травматология и протезирование, 2004, № 3, 43-46
- 23.Курбанов Н.М., Давлатов Б.Н., Худайбердиев Х.Т. Организационные принципы при множественных и сочетанных повреждениях позвоночника. Ортопедия, травматология и протезирование, 2004, № 1, 54-57
- 24.Курин Б.М., Остеомиелит. - С.П., Медицина, 2002.
- 25.Куценко Я.Б., Рулла Э.А., Мельник В.В. Врожденная дисплазия тазобедренного сустава, врожденные подвывих и вывих бедра. – К.: Здоров'я, 1992. – 182с.
- 26.Лазарев А.Ф., Солод Э.И. Биологичный погружной остеосинтез на современном этапе. Вестник травматологии и ортопедии им. Н.Н. Приорова. 2003, № 3, 20-26
- 27.Лоскутов А.Е., Белый С.И. Кисть (эпонимический словарь-справочник). Дніпропетровськ: Пороги, 2002. – 273 с.
- 28.Маркс В.О. Ортопедическая диагностика. - Минск: Наука и техника, 1978. – 511 с.
- 29.Миронов С.П., Орлецкий А.К., Цыкунов М.Б. Повреждения связок коленного сустава. – М.: Медицина, 1999. – 399 с.
- 30.Мюллер М.Е., Альговер М., Шнейдер Р., Виллингер Х. Руководство по внутреннему остеосинтезу. – Москва, 1996.
- 31.Нікітін П.В. Діагностика та лікування пошкоджень кісток стопи. – К.: Фенікс, 2005. – 192 с.
- 32.Олекса А.П. Травматологія. Підручник. – Львів, 1996.
- 33.Остеопороз / Под ред. О.М. Лесняка, Л.И. Беневоленской. – 2-е изд. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 272 с.
- 34.Оперативная хирургия и топографическая анатомия. Под редакцией В.В. Кованова. М., “Медицина” 1995.
- 35.Ревенко Т.А. с соавт. Операции при травмах опорно-двигательного аппарата (атлас). – Москва, 1987.
- 36.Рубленик І.М., Васюк В.Л. Сучасні напрямки і проблеми заглибного остеосинтезу стегнової та великогомілкової кісток при діафізарних переломах та їх наслідках. Вісник ортопедії, травматології та протезування. 2003, № 2, 83-88.
- 37.Садофьева В.И. Рентгенофункциональная диагностика заболеваний опорно-двигательного аппарата у детей. – Л., Медицина, 1986. – 239с.
- 38.Сергеев С.В., Джоджуа А.В., Загородний Н.В. и др. Блокирующий остеосинтез при переломах длинных костей: опыт применения и результаты лечения. Вестник травматологии и ортопедии им. Н.Н. Приорова. 2005, № 2, 40-46.
- 39.Синяченко О.В. діагностики и лечение болезней суставов. ЄЛБИ – Спб, 2012. – 560 с.
- 40.Стецула В.И. Основы управляемого чрескостного

41. Соколовский А.М., Крюк А.С. Хирургическое лечение заболеваний тазобедренного сустава. – Минск: Навука і техника, 1993. – 247с.
42. Спортивные травмы. Под редакцией П.А.Ф.Х. Ренстрёма. Киев «Олимпийская литература», 2003.
43. Стецула В.И. Основы управляемого чрескостного остеосинтеза / В.И. Стецула, В.В. Веклич. – М.: Медицина, 2003. – 220 с.
44. Тихоненков Е.С. Врожденный вывих бедра // Травматология и ортопедия. Руководство для врачей. – М.: Медицина, 1997. – Т.3. – С. 230-268.
45. Трачук А. П., Шаповалов В.М., Тихилов Р.М. Основы диагностической артроскопии коленного сустава. Санкт-Петербург, Военно-медицинская академия, 2000.
46. Уотсон-Джонс Р. Переломы костей и повреждения суставов. – М.: Медицина, 1972. – 672 с.
47. Усольцева Е.В., Машкара К.И. Хирургия заболеваний и повреждений кисти. Л.: Медицина, 1986. – 352 с.
48. Фещенко Ю.І., Мельник В.М. Організація лікування хворих на туберкульоз. – Київ. Здоров'я, 2009. – 488 с.
49. Химиотерапия опухолевых заболеваний: Краткое руководство / Под ред. Н.И. Переводчиковой. – М.: Медицина, 2000. – 392 с.
50. Чепой В.М. Воспалительные и дегенеративные заболевания позвоночника. - М.: Медицина, 1978. – 283 с.
51. Шаповалов В.М., Рикун В.О. Повреждения коленного сустава у военнослужащих. - Санкт-Петербург, Морсар АВ, 2000. - 95 с.
52. Шапошников Ю.Г. Травматология и ортопедия (руководство для врачей в 3 томах). – Москва, 1997.
53. Юмашев Г.С., Фурман М.Е. Остеохондрозы позвоночника. М.: Медицина, 1984, 383 с.

Голова предметної комісії
завідувач кафедри ортопедії
і травматології №1

Герцен Г. І.